

Tekenen in de Tijd 135

20-26 februari 2022

Het Huis van Dominicus doet onderzoek naar plekken van kerkvernieuwing in Nederland. Samen met Hermen van Dorp en theologiestudent Paul van Hamsvoort was Erik Borgman afgelopen vrijdag bij KISI-Kids in Helmond. Een impressie van een project dat veel te weinig bekend is.

Een katholieke versie van Kinderen voor Kinderen, dacht ik op een gegeven moment tijdens ons gesprek. Maar waar Kinderen voor Kinderen in heel Nederland bekend is, weten maar weinig mensen van het bestaan van KISI – God’s Singing Kids. Dat is welbeschouwd verbijsterend, gezien het succes van dit project en het gebrek aan aansprekende kerkelijke activiteiten voor kinderen en jongeren. KISI heeft een breed en gevarieerd programma dat kinderen en jongeren aanspreekt, ze al doende iets laten beleven en tegelijkertijd niet alleen kennis overbrengt over de katholieke traditie, maar ze gevoel geeft voor wat geloven eigenlijk is: vertrouwen dat er hoe dan ook door God van je wordt gehouden, ook al ben je in je eigen ogen misschien niet zoveel bijzonders en word je door anderen gepest. In catechetisch materiaal dat wij meekregen, tref ik geloofwaardige getuigenissen aan van jonge mensen die bij moeilijke momenten veel steun hebben gehad aan Bijbelteksten die hun bij KISI waren aangereikt.

Als ik mij op onze tocht naar Helmond voorbereid, aarzel ik instinctief even als ik op de [website](#) van KISI T-shirts en mokken zie met ‘Yes, Jesus Loves Me’ en ‘Psalm 23’. KISI is duidelijk afkomstig uit de charismatische hoek van de Rooms-Katholieke Kerk en daar zou ik mijzelf niet zo snel plaatsen. Maar ik weet ook dat de manier van communiceren sterk is veranderd. Als kerk en als kerkelijke organisaties zullen we eerst ons heen moeten bijtrekken en pas daarna kan het zinvol zijn er eens over te spreken of sommige zaken niet beter net iets andere kunnen worden geformuleerd.

‘KISI neemt kinderen serieus in het ontdekken van hun talenten en in hun geloof’, zeggen Harm en Ina Ruiter op de KISI-website. Uit alles krijg ik de indruk dat dit klopt.

Een katholieke versie van Kinderen voor Kinderen dus. De kernactiviteit van KISI is zingen en muziek maken met kinderen en jongeren. Met elan en op niveau, al is het niveau dat wordt nagestreefd afhankelijk van de omstandigheden. KISI kan door een school of een parochie worden uitgenodigd en dan in een dag met een groep kinderen een kleine voorstelling voorbereiden. Dan ligt de lat niet zo hoog. Maar het is ook mogelijk gedurende enige tijd te werken aan een musical die dan uiteindelijk wordt opgevoerd. Dan is er al meer ambitie. Het is ook mogelijk een vaste lokale KISI-club op te richten. Dit jaar toert KISI voor het eerst door het land en voert met een groep op semiprofessioneel niveau in theaters een musical uit over het Bijbelboek Ruth. De musical gaat over trouw, over vertrouwen op God onder moeilijke omstandigheden, maar ook over wat het betekent om een migrant te zijn. Het promotiemateriaal ziet er prachtig uit en kan wedijveren met dat van een willekeurig theatergezelschap. Alles drukt de inzet uit om echt goed te zijn.

Kinderen leren bij KISI samenwerken en in vriendschap naar hun beste kunnen een prestatie neer te zetten: er is ambitie, maar geen auditie en iedereen die wil kan meedoen. Steeds wordt een gelovige boodschap uitgedragen en leren de kinderen die het uitvoeren ook zelf iets over deze boodschap. De concrete inhoud en de toon van de boodschap verschilt naar gelang de doelgroep. In 2016 produceerde KISI

Nederland de eerste eigen mini-musical 'Wie is mijn naaste' als ondersteuning van de inzameling voor projecten van Vastenactie en bracht deze musical op 30 verschillende scholen.

KISI ontstond in Oostenrijk. In 1993 starten pastoraal medewerkers Birgit en Hannes Minichmayr met een kinderkoor in de parochie van Altmünster en in 1998 wordt de vereniging Kinder Machen Musicals opgericht; later verandert de naam in KISI – Gods Singing Kids. In 2007 wordt de musical 'De Barmhartige Vader' samen met Nederlandse spelers uitgevoerd en in 2008 start de eerste Nederlandse KISI-club in Helmond. In 2009 wordt de eerste cd uitgebracht met als titel 'Nooit meer alleen' en sindsdien brengt KISI bijna jaarlijks een nieuwe cd uit. – Al deze informatie en meer is te vinden op de KISI-website: <https://www.kisi.org/nl/>.

De omstandigheden waren niet bepaald optimaal. We reisden dus naar Helmond, een plaats waarbij ik altijd direct denk *nomen est omen*, op de dag dat later in de middag de zwaarste storm sinds vier jaar over Nederland zou razen. KISI bleek gehuisvest in een kerk die in 1960 werd gebouwd en in 2011 aan de eredienst is onttrokken. De buitenkant van het gebouw en de hele wijk getuigen van de niet-uitgekomen idealen van de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. Binnen is alles sober en uiterst functioneel. Houten tafels met banken, opslagruimte voor kostuums en rekwisieten, een aantal heel sobere slaappleatsen en een keuken.

Maar er is levendigheid. Jonge mensen lopen heen en weer om zaken klaar te zetten voor een naderende activiteit, de begeleiders gaan kameraadschappelijk en tegelijkertijd zakelijk met ze om en het oogt inderdaad als wat KISI wil zijn: een 'familie van kinderen, jongeren en volwassenen'. Degenen die bij KISI betrokken zijn, 'willen God ontdekken en hun talenten ontwikkelen', heet het in het missiestatement, maar dat gaat zo te zien op een no-nonsense manier. Harm Ruiter, die ons over KISI informeert, vertelt nuchter over wat er allemaal gebeurt met alleen zichzelf als betaalde kracht en voor de rest een keur aan vrijwilligers en andere betrokkenen. En internationale relaties. Er is geen sprake van valse bescheidenheid, maar ook niet van belangrijkdoenerij. Er zijn wel zorgen en vragen over de toekomst, zoals overal, maar niet bovenmatig. Er is vooral ook vertrouwen. De kerk waarin KISI is gehuisvest, was ooit toegewijd aan de Goede Herder die zijn leven geeft voor zijn schapen (Johannes 10,11) en het vertrouwen in Hem lijkt nog altijd in het gebouw te wonen. Het weer was wel guur en winderig, maar wij werden er warm van.

Als we op het punt staan weg te gaan, vertelt Harm dat binnen KISI een musical is ontwikkeld over omgang met de aarde als gemeenschappelijk huis en geschenk van God. Laten wij nu net op zoek zijn naar materiaal dat het gedachtengoed van *Laudato si'* op een aansprekende manier in scholen kan brengen! Dit project moet veel bekender worden, zeggen we tegen elkaar als we wegrijden, met het oog op de opbouw van de kerk van de toekomst. Wij zijn dankbaar voor wat we mochten horen en zien.

Erik Borgman, lekendominicaan
voorzitter van de programmaraad van het Huis van Dominicus